

Opinia prokuratora rządowego w sprawie Helcla o rozwiązanie umowy o służbę.

Or. Archiwum Narodowe w Krakowie, sygn. 29/200/1673 (d. WM 200), s. 245–248.

Edycja krytyczna: Mateusz Mataniak.

20 IX 1834

[s. 245]

Wniosek w sprawie kasacyjnej
między Pokornym a Antonim Hölclem.

W sprawie obrony tak przez obrońców, jak przez sędziego sprawozdawcę dostatecznie wyjaśnionej. Prokurator zważywszy, że gdy stosownie do art. 1134 KC umowy prawnie ułożone stanowią prawo dla tych, którzy je uczynili, nie mogą być odwołane tylko za wzajemnym ich zezwoleniem i dla przyczyny, które prawo upoważnia, a według ducha i celu tego artykułu sądy mając przed siebie wytoczony spór z umowy obopólnej prawnie zawarty, winny się ściśle [s. 246] w przyznawaniu skutków prawnych do istotnych zobowiązań i warunków tąż umową objętych, stosować. Zważywszy przeto, że spór między Pokornym a p. Hölclem wynika z ugody słownej w październiku 1832 r. w Krakowie zawartej, i przez nich niezaprzeczonej. Sądy nadto, których wyroki zaskarżono, tłumacząc skutki nadmienionej ugody jedynie naprzeciw p. Hölclem, w [przyznawaniu] zasług Pokornemu, a uwalniając od skutków zobowiązania Pokornego, to jest od zachowania warunku ugody, że w razie niedopełnienia obowiązków swoich od dalszej służby odsuniętym będzie, [następnie] nie zastosowały się ściśle do artykułu powołanego 1134, ale reflektując [s. 247] jedynie zobowiązanie jednostronne w umowie dwustronnej tym samym przepis nadmienionego prawa obrażyły. Zważywszy dalej, że też same sądy wyznaczając przysięgę Pokornemu na okoliczności przez stronę przeciwną niezaprzeczone i przez samą ugodę co do ilości zasług i ordynaryi dokładnie oznaczone, obrażyły również art. 1367 KC, który wyznaczenia przysięgi z urzędu w dwóch tylko przypadkach, to jest kiedy żądanie niezupełnie usprawiedliwione lub niezupełnie pozbawione dowodów, dopuszcza. Z tych przeto zasad prokurator uznając w wyrokach zaskarżonych obrazę prawa w art. 1134 i 1367. Przy nie uznaniu [też] co do innych artykułów przez stronę przytaczanych, wnosi o kasację [s. 248] tychże wyroków.

Kraków, dnia 20 września 1834 r.

[Podpis] Księżarski.

[cytowane przepisy: Kodeks Cywilny Napoleona, art. 1134, 1367]

[hasła: swoboda umów, przysięga sądowa, przysięga urzędowa]